

(د مبارزې ځلی)

انقلاب د اوبنتون او بدلون تر ټولو ځواکمنه او سخته لاره ده ،
د نړۍ گڼ بدلونونه پرمختگونه ، انساني ارزښتونه، ټولنيز
باورونه او بريالی ملتونه د انقلاب پایلی گڼلی کیری

خو انقلابونه څنگه راتلای شی؟ څوک د انقلاب راوستلو جوگه دی؟
سنگه بريالی انقلابونه ممکن دی؟ دا او گڼ نور سوالونه د چيگويرا
چريکی جنگ کتاب کي لوستلی شي.

ياسر هشام پخپل زيار د نړۍ انقلابي ستوري د چريکی جنگ او ژوند
ارخونه راڅپړلی چی د نړۍ گوټ،گوټ کی تری ځوانانو گټه پورته کړی
ځوان کهول د همدې اکو و نارو څخه د نړۍ اديتتې حل چنډيال،
نظام او هېواد ته بدلون په نصیب کړی دی.

چيگويرا په اړه د هغه نژدی مبارزي ملگری فيدرل کاستيرو
(1967) وایي:که مونږ و غواړو چی دداسي کس په اړه خبری وکړو

زومور په ننی پیری پوری نه بلکلی راتلونکي پوری اړه لری، نو هغه کس چيگويرا دی. زه په ټول درنښت ویلی شم هغه کس چی په شخصیت یې هیڅ داغ، هیڅ نیوکه نشی- کیدلای هغه چيگويرا دی. فیدرل کاسترو دا خبره هغه وخت د چيگويرا په اړه وکړی کله چی دی په هاونا، کیوبا کي خبر شو چی دده د سنگر او مبارزی ملگری یی د بولیوا په ځنگله کي وژل شوی دی

هر انقلابي باید د ډېر علم څښتن وي ، هغه څوک چې انقلابي فکر او احساس لري باید د خپل چاپېريال او معاشري بڼه درک وکړي او خپل هدف روښانه کړي.

چه گوارا یو عادی سړی و، خو فکر یې ډېر متفاوت و، هغه په خپل شاوخوا چاپېريال کي ظلم او بي عدالتی نهایت تنگ کړی و او هغه په عدالت سمباله نړی ارمان وو.

چه گورا له کتابونو سره یې ډېره مینه درلوده او دنړیوالو پوهانو زیات شمېر کتابونه لوستي وو

(چريکي جنگ)

چريکي جگره يو ډول غير منظم جنگ دی چې په هغه کې د توپکيانو يوه کوچنی ډله تاکتيکونه کاروي لکه برید، تخریب، د يرغل جگره، سپنر تاکتيکونه، او د چټک بې حايه کيدو لپاره چې په لوی، لږ گرځنده نظامي ځواک برید وکړي او سمدلاسه د جگړې ډگر ونيسي. دوی پریردي.

د ناپلئون په وړاندې د هسپانوي چريکي جگره په 1808 کې د لومړي ځل لپاره د گوريلا جنگ کلمه وکارول شوه.

د چریکي ډلې سر تیری د چریکي ډلې په نوم یاد شوی. په عصری وخت کې، د چریکي جگړې اصطلاح په عامه توگه د اشغالی ځواکونو په وړاندې د ملېشه ډلو د وسله وال مقاومت په حواله کارول کیږی.

د می په 3، 1808 د فرانسيسکو گویا لخوا انځور شوی انځور د ټاپووزمې په جگړه کې د ناپلئون د ځواکونو لخوا د هسپانوي چریکي ډزې انځوروي.

د تجمید او د تشیال جگړې اصطلاح هم په همدې معنا کارول کیږی. دا اصطلاح هغه تاکتیکونه هم منعکس کوی کوم چې کوچنی ځواکونه د لوی ، زیات وسله وال او لا زیات لوژیستیکی ځواکونو په مقابل کې غوره کوی. د چریکي جگړې تاکتیکونه په عادی توگه د دښمن د ځواک د کوچنیو واحدونو د نورو څخه په جلا کولو او بیا د کمین له لارې په هغوی برید کولو باندې تکیه کوی.

چريکي ځواکونه په عادي توگه د جاسوسي ، صنعتي سبوتاژ او رواني
تبليغاتو څخه کار اخلي، او ځان د يو عام خو د فشار سره مخامخ سياسي
حرکت په توگه وړاندې کوي. د نړۍ په ډېرو سيمو کې سيمه ييزې ډلې د
حکومتي ځواکونو پر وړاندې له چريکي جگړې څخه کار اخلي. دا تکتیکونه
په ځانگړي ډول په ناهماهنگو طبيعي سيمو لکه ځنگلونو کې اغيزمن دي کوم
چې د چريکانو طبيعي پټنځايونه چمتو کوي.

(ارنیستو چه گوارا)

هغه انځور چې البرتو کوردا د ۱۹۶۰ کال د مارچ په ۵ مه اخیستی دی

(لنډ ژوندلیک)

چه گوارا چی بشپړ نوم یی(ارنستو رافایل گوارا دلاسرانا)
دی، انقلابی مارکیسیست او کیوبا د چریکی جگړو رهبر د

۱۹۲۸ز کال د(مې)مياشتې په خوارلسمه د ارجنټاين هيواد په دوهم لوی او مهم ښار (روزاريو) کې په يوه اسپانيايي-ايرلينډي کورنۍ کې زيږيدلی دی.

او د نړۍ غېږې ته د يوه انقلابي په توگه را لويديلی دی دا دخدای لورينه وه په هغه ملتونو او بي وسه خلکو چې تل يې سترو خواکونو او مشرانو د سيالی په ډگر کې بي خونده او بي مزي ژوند تير کړی و. او تل د ظالمانو په لوبو کې دوي قربانی شوي و.

چه گوارا د هغو خلکو لپاره ځانگړې ډالی وه چې له غربت او بي وزلی خورېدل کورنۍ يې کېن اړخي جمهوريت غوښتوونکي وه. له دې کبله دی له ماشومتوبه اړ وو چې سياسي فکر ولری.

نوموړي دوه وروڼه او دوی خویندې درلودې چې دی پکې ترټولو مشر و.

پلار نوم يې (ارنېستو گوارو لېنچ) او مور يې(سيليا دلاسرانا)

نومېده چې دواړو يې له سترو او شتمنو کورنيو څخه وو.

نوموړي له ماشومتوبه يوه تنفسی ناروغي درلوده له دې کبله يې مور څو کاله بنوونځی ته ونه لېږه او په کور کې يې درس ورته وايه، د چه گوارا سره دا ناروغي د عمر تر پايه مل وه او نوموړی يې ډېر زيات

وکړولو. له څه مودې وروسته يې بنوونځي کې خپل درس پيل کړ په بنوونځي کې نوموړی په خور مشهور و، ځکه توند او بی رحمه خوی يې درلوده ده به تل د خپلو ټولگيوالو او همزولو په منځ کې ده يو مشر-او رهبر رول لوباوه.

دراکبي سترنج او فوټبال لوبه به يې ډيره کوله او تر څنگه يې د نړی بيلابيلو مشهورو او سياسي څېرو کتابونه هم لوستل

چې مشهور يې ترې (کارل مارکس، اندري گايډ، والت وايټ مېن، مينه او هېواد پالنه، د جگ لندن ټولنيز کتابونه، دنياچه د ژوند په اړه) او د وخت نور...

نوموړی په ډېر کوچنیوالي کې له خپل پلار څخه سترنج لوبه زده کړی وه او په کم وخت کې د سترنج لوبې مشهور لوبغاړی ونومول شو چې په زیاترو لوبو کې به یې گډون کولو. چه گوارا په یوه شتمنه کورنۍ کې وده وکړه.

دی د ارجانتاین هیواد و خو دده په اند ده ته یو هیواد او وطن مهم نده ده به ویل: زما ځانگړی هیواد نشته زما وطن هغه دی چېرته چې انسان نه انسانیت ته احترام کیږی چېرته چې مینه وي او د کرکې وړانگې نه وی خوري

گوارا یو طبي ډاکټر، لیکوال، ډیپلومات، فوځي نظریه ورکونکی او سر سخت مارکیسیست و.

په ۱۸۴۸ز کال کې یې د ارجانتاین (بونس ایرس) پوهنتون د درمل پیژندنې او ډاکټرۍ برخې ته لاره وموندله او په همدې پوهنتون کې یې خپل تحصیلات پیل کړل.

گوارا ازاد فکر درلود او خوبنول به يې چې چکر ووهي ، او د ملگرو سره تفریح وکړی.

ده په وخت ناوخت به د پوهنتون په رخصتيو کې په چکر ووت او سیمی به يې لېدلې خو ده دتحصيل په لړ کې يو کال رسمی رخصت واخيست او په ۱۹۵۳ز کال جولای میاشتي په اوومه نوموړی د خپل يو ملگري(البرتو گرانادو)سره چې ساينس پوه،ډاکټر او ليکوال و د لاتيني امریکا ځينو سيمو ته په يو ۰۰۵سی،سی موټر سایکل سفر پېل کړ. دوی ۰۰۰۸کيلومتره منزل په نهه

میاشتنو کې وکړ چې (ایکوادور، کولمبيا، وینزوویلا،پاناما او میامی)بنارونو او هیوادونو څخه يې لیدنه وکړه. چې دغه سفر دده لپاره ډېر گټور و، ځکه ده دخپل هیواد او خلکو ستونزې او مشکلات له نږدې وڅارل،ويي لیدل چې خلک يې په څومره ناچارۍ او بی وسۍ کې ژوند کوي.له نږدې يې

وليدل چي د لاتيني امريکا خلک څومره بي سواده او ناچاره دي، همدا سفر و چي د چه گوارا برخليک يي وربدل کړ او د نوموړي ژوند ته يي يوه بل رنگ ورکړ، چه دا وخت که څه هم په ځوانۍ کې و خو دغو ټولو ناخالو دده په فکر ژور اغېز وکړ چي همدا لامل له گوارا څخه د يو انقلابي د جوړېدو ټکي بنيي ددي ټولو بدمرغيو لامل يي د وخت موده (ديکتاتور نظام) باله

ده دمشهور فېلسوف، تاريخ پوه اقتصاد پوه ټکره ژورنالېست او سوسيالېست انقلابي شخصيت (کارل مارکس) کتابونه او تگلاره مطالعه کړي وه نو ځکه يي دمارکسيزم په اړه زياته مطالعه درلوده همدا مطالعه ددي لامل شوه چي چه گوارا دي ټولو بدبختيو ته د مارکس له زاويي وگوري نو دټولو ستونزو او بدمرغيو حل يي يوازي په وسلوال انقلاب کې ليدلو، او په زړه کې يي همدا فکر زرغون شو.

خو لايي وخت نه و چه گوارا بيرته ارجنټاين ته راوگرځيده خپلي پاتي زده کړي يي په ارجنټاين (بونس ايرس) پوهنتون کې بشپړي کړي او د هيلدا په نوم يي له يوې انجلي سره چي د اقتصاد متخصصه وه واده وکړ. ده درمل پيژندنې په برخه کې بني زده کړي کړي وې

او يو شپږ مياشتي شاوخوا يې په يو روغتون کې د ډاکټر په صفت په ډير کم معاش کار وکړ له ماشومانو سره يې ډېره مينه وه او د بي وزلو ماشومانو به يې درملنه هم وړيا کوله. ده د شپږو مياشتو لپاره ډاکټر پاتي شو خو

نور يې په خپل مسلک کې کار ته زړه ونه لگيد، د چه گوارا شخصيت انقلابي و، او دې فکر ارام نه پرېښوده همدا لامل وو چې نړی د پېښو د پلټولو په پار بيرته په سفر ووت (پاناما، بوليو، هندرس، السوادور) هيوادونو ته يې سفرونه وکړل او بلاخره په گواتمالا کې تم شو

د گوارا په ياد هيواد کې نيردې شپږ مياشتي کېدې چې د گواتمالا رابنز حکومت د امریکا له لوری سقوط شو او د وخت نظام ددوي په لاس کې شو چه گوارا چې دا ټول حالات په خپلو سترگو مشاهده کړل نو دی پایلې ته ورسيد چې امریکا تل د خپلې نيزې څوکه هغه هيوادونو ته وروړي چې د ټولنيزو محروميتونو د هوارې لپاره هڅې کوي

دغه باور او نظر د چه گوارا د سوسياليتي مفکوري اصلي نچور او لنډيز و او تل يي په خپلو ليکنو، خبرو کې دې موضوع ته لمن وهله. هغه تل د متحده ايالاتو په ضد و او هغه يي په سيمه کې د ټولو ستونزو لامل گڼله.

چه گوارا په گواتمالا کې د شوي کودتا نه وروسته چې دی لا هم هملته و يو انقلابي فکر وکړ او د مبارزې لپاره يي چمتوالی وښود او غوښتل چې په داسې نازک حالات کې چې حکومت له کودتا لاندې و حکومت او خلک په ستونزو کې گير وو د گواتمالا په ملاتړ د امريکا ايالاتو په وړاندې توند غبرگون وښيي او اجازه ورنکړي چې د چارو واکي يي ترې واخلي خو ده له حکومت و غوښتل چې په دې فکر کې ورسره همغږی شي خو د گواتمالا حکومت (رابنز) چې د امريکا لخوا يي ملاتړ کېده او تازه سقوط شوی و

دده د ملاتړ پرځای دده دهيواده د ايستلو او جلا وطنی پريکړه وکړه. چه گوارا چې د وسلوال انقلاب راوستل ورته ناممکن ښکاره شول او د خلکو او حکومت له حالاتو خبر شو چې هيڅکله به مبارزی ته زړه ښه نه کړي

له گواتمالا څخه ووت د مکسیکو په لور یې سفر وکړ په مکسیکو ښار کې یې (فډرال کاسټرو) وروڼه یې په داسې حال کې ولیدل چې هغوی هم د ورته مبارزې او تفکر له امله له کیوبا څخه تبعید شوي و او ددې هیواد څخه د بچ کیدو لپاره په مکسیکو کې میشت و، چه گوارا هم ورسره یوځای شو دوي په دې صلاح شول چې ترڅو د یو څه وخت لپاره مکسیکو کې پاتې

شي بیا په یو قوي پلان سره د کیوبا(باتیستا) حکومت راوپرځوي خو دوی ډیر ژر دمکسیکو حکومت لخوا ونیول شول او د تورو تمبو شاته بندیان شول.

څه وخت وروسته چې کله مکسیکو حکومت (فډرال کاسټرو) او ورور یې خوشې کړل کاسټرو د چه گوارا پرته له زندانه د وتلو انکار وکړ که څه هم چه گوارا غوښتل ترڅو کاسټرو بهر لاړ شي

او د کیوبا په وړاندې د انقلاب پلان پر مخ یوسي خو فډرال ویل چې یا به زه او گوارا یوځای وځو او یا به هیڅ نه وځو دوي یو څه مودې لپاره بندیان و خو بیا حکومت دوی دواړه ازاد کړل. فډرال او چه گوارا کیوبا

ته په پټه لارل او هلته د (باتیستا) نظام د رانسکورولو لپاره د انقلابیانو د راتلولو په حال کې و، دوي په دوولس سرتېرو انقلاب شروع کړ چې وروسته دغه بهیر د جولای د شپږ ویشتمې په نامه هم یادیده.

په ۱۹۵۶ز کال کې چه گوارا د یو ډاکټر په توگه د فډرال کاسټرو په مشرۍ د اتیا کسه جنگیالوسره د کیوبا هیواد په ساحلی غاړو کې د برید لپاره پلی شو، ترڅو د کیوبا نظام را ونړوي او کمیونیستي نظام اعلان وکړي په دوی کې یوازي چه گوارا غیر کیوبیایي وگړی و. خو د کیوبا حکومت هم عملیات کول هغوي ددوي له پلانه خبر شول ژر تر ژره یې جنگیالي ولپگل چې مخه یې ونیسي. چه گوارا او کاسټرو چی څه پلان درلود هغسي ونه شول

د کیوبا هیواد پروراندي ددوي چی نظام یې ونړيري شدیدې جگړه پیل شوه چه گوارا چې تر دې دمه د یوه ډاکټر په توگه ددوي ملگری وو خپله دشا پنده چې په هغه کې درمل و په ځمکه کېنوده او د خپل وژل شوي انقلابي ملگری وسله یې راواخیسته چې دا شیبه دده له ډاکټر څخه په یو

جنگيالي د بدليدو ټکي ثابتوي ، دا جنگ د کيوبا په گټه تمام شو د انقلابيانو ډېر شمير سر تيري د مهماتو له کمښت سره مخ و چې ووژل شول د چه گوارا او فدرال کاسترو په گډون يوازي څو کسه جنگيالي روغ تري ووتل. او د دي هيواد (سيرا مايسترا) لوړو غرونو ته پناه يوره.

دوی درې کاله پاتې شول او دا هغه موده وه چې چه گوارا پکې ډير وځورېد هغه ليکلي: (زما بدن د مچيو له چيچلو سره حساسيت درلود او يو ډېر بد سوی به می حصولو هغه غرونو کې چې مونږ اوسېدو ډېري زياتې مچي وې او مونږ ورسره ډير مخ کېدو چې ځان ساتل تري سخت و)

چه گوارا او څو کسه جنگيالي هلته د ځايي خلکو له خوا حمايه کېدل او د خوراک لپاره به يې ښکار کولو. ده له همغه ځايه بيا انقلاب تيتي چيغې ته شور ورکړ ، او د جنگياليو د جذبولو په لټه کې شو په خپل قوي سياست او پاليسۍ يې ډېر ژر وکولای شول ترڅو خپل مات فوځ له سره ورغوي

چې بلاخره د پرلپسې جگړو او مبارزو په پایله کې دوي په ۱۹۵۹ز کال کې وتوانیدل چې د باتیستا نظام نسکور کړي او کمونیست حکومت اعلان کړي.

چه گوارا د کاسترو د کمونیست دولت په جوړولو کې مهم رول ولوباوه ، او د باتیستا نظام یې ورته وپرخاوه دا وخت نوموړي د کیوبا هیواد تابعیت هم ترلاسه کړ او د خپلې پخوانۍ میرمنې (هیلدا) څخه جلا شو

او د کیوبا فوځ دیوی سرتېري (آلیدا مارچ) سره یې واده وکړ چې له هغې څخه د (الیدا، کامیلو، سیلیا، ارنیستو) په نومونو د څلورو ماشومانو پلار شو.

گوارا له نادري زړورتیا او جنگي فونونو کې ځانگړې زړورتیا سره ډیر ژر فدرال کاسترو ترټولو ښه او اعتماد وړ سرتېری وشمیرل شو.

گوارا له ډيرو مهمو کارونو څخه يو دا هم و چې د تور پوستو او سپين پوستو د تفریح او لمبا ځايونه دده په امر سره يوځای شول، په داسې حال کې چې تورانو ته په ډېر تيبت نظر ليدل کېدل ، او دواړو ډلو به يې له يو بله نفرت کولو، خو چه گوارا په دې ډول د هغوي ترمنځ مساوات پېل کړل او تر ډېره حده پکې بريالی وو.

نوموړی په خپلو وعدو او افکارو ولاړ سړی و، چې د(امپرياليزم،کپتيليزم،انحصار...) په خلاف و، خو د کمونېزم په فلسفې يې باور درلود. هغه د غربت او بې وزلی څخه پاکه نړۍ غوښته نوموړي د فدرال کاسترو په حکومت کې د فوځي قومندان ، د ملی بانک د رييس او صنايعو د وزير په توگه ستري دندې ترسره کړي.

چه گوارا لاسلیک

کاپيتاليستي اقتصاد پر سوسياليستي صنعتي اقتصاد بدل کړي.

چه گوارا یو زړور او یاغي شخصیت درلود، هغه به ویل: د نړۍ په هر کونج کې د خپلو حقونو لپاره راپاڅیدلي خلک زما د فکر ایډیالوژی ساتونکي دي

کیوبا په یوه نوي کیوبا بدله شوه نظام بدلون وکړ او کیوبا د آرام ساه واخیسته...

د برازیل ولسمشر گیانیو کوادروس گوارا ته د سویلي صلیب جایزه ورکړه.

چه گوارا چې په کیوبا کې انقلاب د بشپړ بریالیتوب په حال کې ولید نو ویې غوښتل چې دا مبارزه پراخه کړي او تر نورو هیوادونو چې تر انحصار او ظلم لاندې دي ورسوي.

او يوځل بيا يې د سفر تکل وکړ فدرال کاسترو په کيوبا کې تم و او له چه گوارا يې هم و غوښتل ترڅو نور له انقلاب لاس واخلي او په کيوبا کې د خپلې خوښې ارام ژوند وکړي.

خو چه گوارا غوښتل چې ورته مبارزه له ملي کچې څخه نړيوالې کچې ته ورسوي، هغه غوښتل چې هر هيواد يې د ازادۍ غوښتونکو لخوا اداره شي، هغه غوښتل چې نور هيڅ يو ماشوم له لورې ونه مري او د انسانانو په ژوند کې مساوات عملي شي نو له همدې کبله په کيوبا کې ډېر تم نه شو او کيوبا يې پرېښوده.

چه گوارا د يو خطرناک تصميم نيولو څخه وروسته د افريقا لويديځ ته سفر وکړ.

موخه يې د خپلو تجربو شريکول وو له هغه کسانو سره چې په کانگو کې يې د انقلاب هڅې کولې چه گوارا په دې باور و چې افريقا (کانگو) د يو ضعيف امپيرياليستي نظام په درلودلو د يوه لوی انقلاب وړتيا لري.

د مصر-ولسمشر

جمال ناصر چې د چه گوارا سره يې ليدلې و او د ورورۍ اړيکې يې ورسره لرلې؛ دگوارا پلان د کانگو جگړې لپاره ناکام وباله.

ده ته يې سپارښتنه وکړه چې خپله خبره د افريقايي تورزن په بڼه مه اړوه او په دې جگړه کې به ماتې وخورې هغه په لومړي سر کې کانگو ته لاړ او هلته يې چيريکي جگړو پلويان راوپارول.

چه گوارا به چې چرته تلو هلته به يې چيريکي جگړو او انقلاب اور لگاوه، دخپلو مفکورو او انقلاب په اړه غږېدو او د ازادۍ ذهن يې په خلکو کې عام کولو...

ده به چې چيرته هم پل کېښود د انقلاب د اور به لمبې پورته کېدې او د مفت خورو تر لمنې به رسیده، د هغه د انقلاب چيغه د ازادۍ چيغه وه د غليمانو پر وړاندې د مبارزې چيغه وه.

نوموړي چې په کانگو کې فکري ملگري او مبارزين پيدا کړل او د انقلاب اور يې ولگاوه نو له دې هيواده ووت. چه گوارا بوليو ته سفر وکړ او هلته د چيريکي جگړو پلويان او مبارزين سره يوځای شوو.

هلته يې د خپلو انقلابی ملگرو او مبارزينو سره يې په انقلابي کارونو کې لاسوهني کولې، خلک يې ظلم څخه ايستل او د سپين سهار په لور تلو ته يې چمتو کول

چه گوارا نه يوازې چې جنگ او زور څخه کار اخيست بلکې د جگړو نورې پاليسۍ يې هم زده وې هغه به ويل: ازادۍ تر ټولو ډيره دهغو کسانو له خوا گوزار خوري چې هغې ته د رسيدو لپاره لنډې لارې ټاکي.

په بوليو کې هغه ډېر وخت تير کړ ترڅو موجوده نظام را ونړوي، هغه مياشتې په يوه غره کې خپلو ملگرو سره مېشت وو، د بوليو ځنگلونه ډېر پيچلي وو چه گوارا په خپلو يادښتونو کې بار ، بار ددې يادونه کړې

چې مونږ لومړی ځان ته لاره صفا کوله او بیا به تلو، په دې ځنگل کې
چه گوارا ډېرې بدې خاطرې درلودې، د هغه تنفسي ناروغي زیاته شوې
وه

او درمل یې ختم شوي و هغوی د پاکو اوبو له کمښت سره مخ و د چه
گوارا په وینا مونږ به ډیر کله چټلې اوبه څکلې چې زیات انقلابیان ترې
ناروغان هم شول ډیر ملگري یې اوبو او سیلابونو یورل، یو شمېر یې له
لوږې مړه شول.

چه گوارا لیکي چې ما شپږ میاشتي وروسته ځان ومینځه وینسته او ږیره
خو مې له اصلاح وتلي و.

چه گوارا په یوه پوره مانا انسانیت ته ژمن و ظلم، ناروا بې عدالتی یې نه
شوای زغملی د هغه انسانیت ته ژمنتیا هغه وخت مالومه شوه

چې هغه په مکسیکو کې پاتې نه شو او د انقلاب او انسانیت ژغورلو
لپاره له کاسټرو سره انقلاب ته راغی، په انقلاب کې یې ډېرې ستونزې
وزغملې خو بلاخره یې د غریبانو مړی د شتمنو له رسی خلاصې کړې.

له انقلاب وروسته هغه په کيوبا کې بڼه ارام ژوند درلود خو د هغه سرشاره فکر هغه په ارام نه پرېښوده همدا لامل و چې نوموړی له کيوبا هم ووت.

چه گوارا د انسانانو د مساوات او برابري لپاره ډېرې هڅې کولې. خو ولسمشرانو، جنرالانو، کشيشانو او ورته نورو لاس پوڅو ډلو دهغه په نوو سره ځانونه بايللي ول، او دهغه د ژر مرگ هيله يې کوله.

مگر نه نور مردکي څه کولای شول، نه توپ، نه تانگ، نه جلا وطني او نه جنرالانو او کشيشانو گوانونو کومه گټه کوله، له وينزويل څخه ارجنټاينه پورې يوازینی غږ د چه گوارا و، يوازینی غږ د مبارزې او وسلوال انقلاب و.

خو دوښمنان يې هم ارام نه کيناستل پرلپسې يې هڅې کولې ترڅو دا هسک پروازه عقاب را وغورځوي، ځکه چې د چه گوارا په شتون کې دوي ارام خوب نه شوای کولای

غلا او لوټماری یې په خطر کې وي، او پانگې یې له لاسه وتي.

خلکو هم ورو، ورو پوهیدل او دې پایلې ته رسېدل چې کولای شي د مفتخوارو غلو ولسمشرانو او مشرانو پرځای د خپل هیواد چارې په خپله سمبال کړي.

همدا لامل و چې د چه گوارا دوښمنان چې په سر کې یې امریکا وه سره متحد شول، ځواکونه یې د چه گوارا په لټون پسې واستول او د هغه سر په بدل کې یې پنځوس زره ډالر انعام وټاکه.

چه گوارا په خپلو فعالیتونو بوخت و او په یوه تنگه دره کې ایثار و غوښتل یې چې د شپې تر تیاري خپریدو پورې انتظار وکړي او بیا له دې تنگې درې ووځي

خو بلاخره په ۱۹۶۷ز کال کې د هغه مبارزینو ملگرو پټنځای د یوه شپون د جاسوسی په وجه په ډاگه شو.

د بوليو ا هیواد یوې شبکې د امریکا په ملاتړ پرې زور ور عملیات وکړل،
دچه گوارا سره چې کوم نږدې کسان وو ټول یې د سترگو په وړاندې
ورته ووژل.

څنگه چې د چه گوارا د ملگرو شمیر کم و د مقاومت وروسته ووژل
شول او یا مرگوني ټپیان شول.

د چه گوارا په ټوپک کې مرمی خلاصې وې ډېر په بې وسې ژوندی
ونیول شو په پخښو کې یې دومره د مرمیو ټپونه و چې په خپل پوره قوت
هم درېدای نه شوو.

چه گوارا یوه ورځ وساتل شو ترڅو په کیوبا کې د انقلاب او ورته نور
ارین معلومات ټي واخلي خو کله یې چې د هغه دريځ ولیده نو ویې لیدل
چې د هغه له خولې هیڅ مالومات نشي-اخیستی ځکه یې په مرگ محکوم
کړ.

د چه گوارا وروستی انځور دبولیوا په منگولو کې چه گوارا بولیوا هیواد
لاهیگر، ویگر اونډ کې د یوه بنوونځي زړې ودانۍ ته یورل شو کله چې
افسران او جنگیالی د هغه د وژلو لپاره کوتې ته ورننوتل چه گوارا په
داسې حال کې چې لاسونه یې تړل شوي و د یو افسر په مخ لارې تف
کړې:

د چه گوارا وروستی انځور دبولیوا په منگولو کې

او جلادانو ته یې په ډېره سپکه او غوصه ناکه لهجه وویل

زه پوهیږم تاسې دلته زما د وژلو لپاره راغونډ شوي یئ،

ډزې وکړئ ډارنو! تاسو فقط یو سړی وژنئ!

چه گوارا ۱۹۶۷ز کال د اکتوبر په نهمه په بي رحمانه ډول په ډزو ووژل شو او دې زور انقلابي خپلې سترگې دتل لپاره پټې کړې. دوښمنانو يې د آرامۍ ساه واخيسته او دوستانو يې له خپلو ځانونو وپوښتل: ايا چه گوارا په ريښتيا مړ شوی دی

خو سباني څرک وښوده چې نه اتلان هيڅکله نه مري،

هغوي که مري هم خو افکار او ايډالوژي يې ژوندي پاتې کيږي. د چه گوارا له مرگ وروسته هغه ډېر لارويان او تگلاري پيدا کړل په نړۍ کې انقلابونو زور واخيست ډېر هيوادونه له انحصار او ظلم خلاص شول او دا هغه ارمان و چې چه گوارا يې په بدل کې مرگ هم قبول کړ.

د چه گوارا د مرگ وروسته د کيوبا هيواد ولسمشر-(فډرال کاسټرو) وويل: (په ژوند کې دوو پيښو ډير زيات غمجن کړم يو مې د مور د مړينې خبر او بل د ملگري چه گوارا د مرگ خبر.)

دا چې د چه گوارا لاش چيرته ده كالونه نه وو مالوم خو كلونه وروسته
يوه بوليوایي جنرال چې د چه گوارا د مرگ په وخت حاضر و، د هغه
خای وبنود چيرته چې دده لاش خبن شوی و.
چه گوارا جسد کيوبا ته وليږدول شو او په سانتا کلارا کې خاورو ته
وسپارل شو.

د گوارا انځور په يو بيرغ چې "چه ژوندی دی"

هغه کس چې چه گوارا يې وژلی و په ۲۰۰۶ز کال کې د يوې
ناروغی له امله مړ شو.

چه گوارا د کيوبا لپاره د يو ملي قهرمان حيثيت لري، دده سره ډيره مينه
لري او انځور يې يې ددې هيواد سيکو ته بنکلا ور کړې ده

په بوليويا كې چرته چې دى وژل شوى هغه مكتب اوس په يوه موزيم بدل شوى او په ديوالونو يې د ده عكسونه لگولي، چه گوارا د خلكو په زړوتو كې ژوندى دى د نړى نورو مشهورو مبارزينو او پوهانو هم چه گوارا د قلم او مبارزې سرى گڼلو.

دى كه څه هم په خوانى كې مړ شو خو ډېر واټونه يې په نوم شول، فلمونه پرې جوړ شول.

د نوموړي په اړه يوازې په سويډن كې له ۳۰۰ څخه زيات كتابونه وليكل شول.

يو امنيتي غړي (فليكس رودر دكس) C.I.A په ۱۴ ۰ ۲۰ ز كال كې د چې د گوارا په نېولو او وژلو كې موجود و، داسى وايي.

۱۹۶۷ ز كال د اكتوبر مياشتى چې چه گوارا بندي و ورسيدو دى د يوې بنوونځي په زړې ودانۍ كې و مونږ ټول كوتې ته ورننوتو دى په ځمكه پروت و مخې ته يې خپل سرتېرى چې په جگړه كې وژل و پراته وو.

ده چه گوارا نېونه د متحده ايالاتو لپاره له کودتا نه کمه نه وه

زه د ملگرو سره په بله کوټه کې ناست وم چې د بوليو له ستري قومندانۍ
څخه زنگ راغی، غورۍ مې اوچته کړه هلو مې وويل د انکشاف په نوم
يې يوه ساده کوډ

۰۰۵

او ۶۰۰ وويل مخکې له دې چې مکالمه پرې شي ما ورنه پوښتنه وکړه
چې په دې کوډ زه پوی نه شوم څه مانا؟ راته ويې ويل چې ۰۰۵ د چه
گوارا د نوم کوډ

او ۶۰۰ وژنه يعنی ويې وژنئ او زنگ کت کړ.

ماسپښين دوه بجې وې چې زه چه گوارا ته ورغلم او ورته مې ويل ما
خپله هڅه وکړه. ده راته وويل: بڼه به دا وای چې ژوندی نه وای نېول
شوی. ورنږدې شوم ده راته وکتل فکر يې کاوه چې زه يې وژنم. زه له
هغې کوټې چې گوارا پکې ساتل شوی ووتم چې ډله جنکيالي ورننوتل. او
د ډېرر ډزو غبرونو مې واورېدل...

فڊرال ڪاسٽرو

(د ڇه گوارا تر ٽولو نڙدي انقلابي ملگري)

فڊرال ڪاسٽرو په ۱۹۲۶ زيڙديز ڪال په ڪيوبا ڪي زيڙيدلي دي، زده ڪري يي په هوانا پوهنتون ڪي ترسره ڪري دي، ده په وخت ڪي د ڪيوبا د حڪومت واک د (باتيستا) ڇي د امريڪا يوه متحده ديڪتاتور وه په لاس ڪي وي،

په ۱۹۴۰ زيڙديز ڪالونو ڪي يي د حڪومت راپرڇولو لپاره په پلان او مبارزه لاس پوري ڪر په ۱۹۵۳ زيڙديز ڪال ڪي ڪاسٽرو د خپلو ۱۵۰ ملگرو سره په باتيستا حمله وڪره ڇي حمله يي ناکامه او ڪاسٽرو پپ پنځلس ڪاله بند محڪوم شو، تقريباً دو ڪاله وروسته په ۱۹۵۵ زيڙديز ڪال ڪي د باتيستا سره په يو تفاهم په اساس له بنده خلاص او مڪسيڪو ته سفر وڪر

هلتہ یی له (چه گوارا) سره ولیدل او د باتیستا نظام د راپرځولو لپاره یی د چیریکی جنگونو پالیسی غوره کړه نوموړي بیا کیوبا ته راستون شو او د چه گوارا په گډون یی دکیوبا باتیستا نظام وړان کړ.

هغه په ۱۹۵۹ زیږدیز څخه تر ۱۹۷۶ زیږدیز کال پورې د کیوبا هیواد لومړی وزیر و چې وروسته بیا نوموړي له ۱۹۷۶ زیږدیز څخه تر ۲۰۰۸ پورې د کیوبا هیواد ولسمشر وه په یاده موده کې یی په کیوبا کې د پام وړ بدلونونه راوستل د، او کیوبا یی بیرته پر ځان بسیا کړو چې دده له سترو کارونو څخه یو یی د ۱۰۰۰۰ نوي او عصري بنوونځیو جوړول وه چې له سواد کچه یی په ۹۸% ته پورته کړ.

کاسترو د کیوبا هغه انقلابي وو چې نه یی کمونیزم وشرموه او نه یی انقلاب بدنام کړ.

کاسترو یو بريالی انقلاب ترسره کړ د انقلاب تر بریا وروسته یی دولتي ادارې چور ته ورنه کړې او نه یی بنارونه ویجاړ کړل. هغه انقلاب د خپلو خلکو د هوساینې لپاره وکړ نه د خپلو خلکو او مشرانو د وژلو او شړلو لپاره.

کاسترو په هغه شرایطو کې چې کیوبا هغه وخت زیات بندیزونه او واکمني وکړه په نشته وسایلو یې د خپلو هیوادوالو د سوکالی لپاره هڅې وکړې او د سړې جګړې د دوو لورو ترمنځ یې خپل خلک قربانی ته ورنه کړل.

د نوموړي پر ضد یوازي امریکا په لسگونو توطیې جوړې کړې. خو ونه توانیدل چې د نوموړي ژوند واخلي. د ده او چه ګوارا په امر په کیوبا کې د انقلاب څخه وروسته د هغه ځای تعلیم یافته ځوانانو او پیغلو په رضاکارانه ډول د کیوبا لپري پرتو سیمو ته سفرونه وکړل

۶۳۸ ځلې یې امپریالیستانو د مرګ هڅه وکړله حتا په سګرېټ کې یې هم ورته بمونه ځای پرځای کړل خو ونه توانېدل چې کاسترو ووژني ځکه چې کاسترو د ځان پخبر ویاړلی او مبارز ملت لرلو

تر څو د لپري پرتو سيمو ماشومانو او تنكيو ځوانانو ته بنوونځي پرانيزي، او خپله شته پوهه دوي ته ور انتقال كړي چې ياد حركت په كيوبا كې د علم د عاميدو او د بي سوادۍ د كچې په كميدو كې مهم او د پام وړ بدلون راوست.

كيوبا له انقلاب وروسته له بيلابيلو ستونزو او تحريمونو سره مخ وه خو دوي د زده كړې او تعليم ته تر هر څه لومړيتوب ورکړو. کاسترو لاتيني امريکا کې د کمونيستي انقلاب ځلانده څېره وه چې دهغه په رهبرۍ په كيوبا كې صنايع او تجارت ملي كړل شول او د دولت سوسياليستي اصلاحات په ټوله ټولنه كې پلي شول. په ۲۰۰۸ ميلادي كال كې فدرال كاسترو سختې ناروغۍ له امله ولسمشرۍ واک خپل ورور (راول كاسترو) ته پرېښود. دا ستر انقلابي په ۲۰۱۶ زيږديز كال كې د ناروغۍ له امله په كيوبا كې مړ شو.

(فډرال کاسټرو ته د چه گوارا اخري ليک)

فډل!

په دې شېبو کې ماته ډيرې خبرې راياديږي کله چې د لومړي ځل لپاره زما تاسره ليدنه وشوه، او ماته دې د ملگرتيا بلنه راکړه هغه کړاوونه چې د چمتو کيدو وخت کې و ټول زما د ذهن په پرده انځور دي.

وروسته مو دا هم ومنله چې په انقلاب کې بريا او يا مرگ د يو مبارز تقدير جوړوي. د بريا پړاوو ته په رسيدو کې زمونږ ځينې ملگري د مرگ په غېږه کې په ابدې خوب ويده شول.

نن هر څيز نسبتاً کم ډرامتيک بريښي، ځکه مونږ د پخوا په پرتله زيات باشعوره شوي يو.

زه فکر کوم چې ما د کيوبا هيواد او خلکو لپاره خپل مسؤليت ادا کړ زه له تاسو، ملگرو او ستاسې ولس نه چې زه يې خپل ولس وگنلم؛ رخصت اخلم.

نو حُکله په رسمي توگه د گوند له رهبري، قومندانۍ او ډگروالۍ له عهدې او د کيوبا له تابعيت نه استعفا ورکوم، له دې وروسته به د کيوبا سره هيڅ ډول قانوني اړيکه ونه لرم، پرته له هغو اړيکو چې زما روح يې له دې خاورې سره لري هغه اړيکې د مقام او دندي په څېر په خپله خوښه نه پرېښودل کيږي.

د خپل تېر ژوند په رايادولو سره ډاډه يم چې ما په پوره اخلاص سره د انقلاب د بري د ټينگښت لپاره کوبښښ وکړ، په دې برخه کې راڅخه فقط يوه تېروتنه شوي وه

هغه دا چې په تا مي هغومره انحصار نه و کړی لکه څومره چې په کار وو. هغه صلاحيتونه چې د انقلابي کيدو او مشر کيدو لپاره په تا کې موجود وه ما ډير ناوخته وپېژندل.

د نړۍ نورو ولسونه زما ناچیزه فکري کاوشونو ته لبيک غبرونه کوي، غوارم
ووايم کي دا کار زما د خوښۍ او غم د گډې جذبې په درلودلو سره کوم.

ما ډيرې ستړې ورځې وليدې. د بحران په ځور وونکو او له پریشاني ډکو
ورځو کې ما له ولس سره خپل تړاو په احساس کې تاسره يو ځای وموند، بنایي
ډير کم سياستوال دومره ځيرکه او هوښيار ثابت شي لکه هغو ورځو کې چې
تاسو ثابت شوي یئ!

زه په دې وياړم چې ما پرته له کوم فکر او تردید نه ستا امرونه پر ځای کړل
ځان مې ستا له فکري طريقې سره برابر کړ، د خطر او ویرې په څپو کې مې
اصولو باندې د ټينگ پاتې کيدو زړورتيا وکړه.

اه مشره!

تانه زما د جدایی وخت راغلی، زه دلته د یو ملته لپاره د یو معمار تر ټولو سپیڅلي هیلې محبوب ملگري د اوبنکو نه په ډکو سترگو او د خوښې په موسکا پریږدم چې زه یې د یو زوی په حیث منلی وم ددې احساس پر هر ډیر ژور دی، ما ستاسو رابڅښلی ایمان او عقیده په خپله سینه کې خای کړې ده

د خپل ولس په انقلابي ولولو سره سمبال د خپلې سپیڅلي فريضي د ادا کولو په ولوله او احساس سره د استعمار په وړاندې هر چیرته چې وي مبارزه کوم، او د جنگ نویو محاذونو ته ورځم چې په دې لار زه خپل ژور پرهرونه رغولی شم.

زه په دې خبره افسوس کوم چې خپلې میرمنې او اولادونو ته مې هیڅ شی نه دي پرېښودلي ځکه ډاډه یم چې حکومت به د هغوی د زده کړو او لگښت غم وځوري.

مشره! کوبښښ به وکړم چې زما د کړنو وروستي پایلې پاکې وي تا او ولس ته ډیرې خبرې لرم چې الفاظ یې له ویلي عاجز دي، او زه یې لیکلی نه شم. تل د فتحې په لور گام ورته کړئ!

زه يو خُل بيا وایم چي زه کيوبا له هر ډول مسوولیت څخه ازاده گڼم، که زما د ژوند وروستیو شیبو د کوم بل هیواد تر اسمان لاندې حای وموند، نو زما سوچ به د هماغه ولس د ازادۍ لپاره وي، ز ستاسې د روزني او تعلیماتو مندوی یم، زه انقلاب تل د بهرنۍ پالیسی سره همغږی کړی یم او بیا به هم وم.

زه چې هر چیرته وم د کيوبا د یوه انقلابي په توگه به خپل مسوولیت احساس کوم

زه له ټولو خدمتونو سره تاته درغږې ورځم ا خدای په امانی درڅخه اخلم.

(د چه گوارا لیک د هغه اولادونو او مېرمنې ته)

(هیاډا، الیدا، کامېلو، ارنېستو او سلیا) زما د زړه ټوټو!

کله چې تاسو دا لیک لولئ شاید لامل یې دا وي چې زه به نور ستاسو منځ کې نه وم، دې وخت کې شاید تاسو ته سخت دریاډ شم.

خو هغوی چې ماشومان دي زه به ورته بیخي یاد نه وم ستاسو پلار داسې شخص وو چې افکار او کارونه یې سرته ورته وو تاسې باور ولرئ چې ما مې له خپلو نظریاتو سره ټینګه وفا کړي.

هیله مند یم چې تاسو هم ښه انقلابیان

ووسئ، ترڅو مو چې وس رسیږي مطالعه وکړئ ترڅو هغه علوم چې تاسو په طبیعت برلاسي کوي زده کړئ دا مه هېږوئ چې انقلاب ډېر ارزښت لري چې حتی انسان یې په وړاندې هیڅ دی

ترټولو مهمه دا چې تاسو ځان کې داسې وړتیا وروزی چې د نړۍ په هر څو څو کې په انسان څه ډول ظلم کیږي هغه ژور حس کړئ او ژور یې وڅېړئ په زړه کې مې ستاسو د لیدو هیله ټوپونه وهي زما ښکلو گلانو کوچنیو پرېښتو له لېږي مو ښکوم!

(د ملگري چه گوارا سو ژوندی خبرې)

وطن فروشان يوه ستره ستونځه لري؛ هغوی وطن او ملت د ځان نه بولي نو
ځکه غلا ترې کوي، نو بيا د غلا سره د بيگانه گانو غېږې ته پناه وړي

دا بهتره ده، چې په ولاړې ومړې؛ له دېنه چې په گونډو ژوند وکړې

ومره، خو؛ د حق او ضمير سودا هيڅکله مه کوه ولې چې دا ستا سودا نه
ده، دا د نسلونو سودا ده

خوشحالي کول يواځې غچ دی چې انسان يې له ژونده څخه اخيستی شي

يا نر دوست شه! يا نر دښمن!

خو په ژوند کې هيڅکله د چا چمچه کېږه مه!

چې په اوبو ولامبي؛ جامې بدلې کړي، چې په خولو ولامبي تقدیر بدل کړي او
چې په وینو ولامبي نو تاریخ بدل کړي

څوک چې وسله لري او فکر نلري؛ یوه ورځ به یا غل ترې جوړیږي، او یا به
خپل وطن ورنانوي.

دوي غوښتل چې مونږ خښ کړي، خو خبر نه وو چې مونږ تخم یوو

معشوقې ته! مینه درسره لرم خو د آزادۍ په قیمت نه

مونږ د وفادارۍ لرگی خوړلی هر څومره چې وفاداره واوسي هغومره به
یوازې کېږي دلته اوس د لیوانو دوره ده

ما په هدیره کې د هغه خلکو قبرونه هم ولیدل چې د خپل حق لپاره په دې
خاطر نه وجنگېدل، چې هسې نه ووژل شو

ليوه وژړل كله يې چې وليدل

چې سپی د یو هډوکي لپاره د شپون له خولي لغتي خوري

که دې د یوه احمق خواب درلود او خواب دې ورنکړ تا وگتله

زه د دې لپاره جنگېدلي يم؛ تر څو تاسو په ارامه ويده شئ، نه ددې په خاطر
چې د هوساينې مزاحمت مو وکړم

هغه چې تل تر تله وي نه ته يې او نه زه يم، هغه انسانيت دی

هغه عسکر چې خپل ولس پسې وسله اوچتوي، د ژوند وړتيا نه لري

چې وړيو ته خواره برابرېدنه انسان يم؛ خو که د ولزي لامل يې پوښتم بيا
کمونيست گنل کېږم

خلکو د خپلواکۍ خښولو لپاره تابوتونه جوړ کړل او د مینې د محدودیت لپاره یې کرښې وټاکلې؛ خو دوی نه پوهېدل چې نه خپلواکي په تابوتونو کې خښېږي او نه کرښې د مینې د لارې خنډ جوړولې شي

په دې ژوند کې ترټولو لوی خوند د هغه څه ترسره کول دي چې خلکو یې په "اړه ویلي" تاسو دا نشئ کولی

کله چې مچانو ته وښودلې شي چې گلان تر کثافاتو ښه دي، مفسدینو ته به وښودلای شي چې وطن تر پیسو ښه دی

رښتیني رهبر تل د خلکو په زړونو کې یو خاص ځای لري او تل د خلکو په زړونو راج چلوي

پخپل ټول عمر کې مبارزه کونکې خلک هیڅکله ماتې نه مني

که څوک غواړي چې بريالی مبارز شي نو باید له کتاب لوستلو زیار او کوبښ سره نه شلیدونکي اړیکه جوړه کړي

کله چې تروریست ، وژونکې او نالایق کسان حکومت کوي دا د هوبښیارو او بیداره خلکو وظیفه ده چې د دوی اطاعت ونه کړي

وطنونه د جنګونو لعنت ویلو او نورو ډېرو سپکو سپورو له لاسه نه وړانږې، مگر د خلکو خیانت او جفا څخه وطنونه ډرې وړې کېږي

زمونږ لپاره سوسیالیزم د انسان لخوا د انسان د استثمار پای ته رسولو

“معنی لري”

د مرگ نيټه معلومه ده، د هغه د مخه مو هيڅوک نسي وژلای، نو دي خپلو

حقوقو له پاره وځنگيرئ

د بي

عدالتي پروراندي مبارزه په مذهب، نژاد يا کومي فرقي پوري تړاو نه لري،
بلکي د انساني روح طبيعت چي د غلام کيدو څخه وساتل شي او د ازادۍ لپاره
هلي ځلي وکړي مبارزه يا مبارز بلل کيږي

په اسانه مه تېرېږئ! له هغه ژونده چي يو ځل يې تجربه کوي!

د ازادۍ لمر د غريبانو له کوڅو څخه راوتلی

بوازي يو ځواکمن سړی او يوه ليونی ميرمنه په مينه کي بريالی کيدلی شي

زه احمق نه ساده وم چي احمقانو ته مي اجازه ورکړه چي په ژوند کي مي

مداخله وکړي

مورن يوازي د بدو خلکو په بدی نه، د بنو خلکو په خاموشي هم خفه کپرو
قانون بايد د ټولو لپاره وي نه د څو کسانو لپاره ځکه چې بيا انقلابونه زېږوي

لېوان او بنکي نه تويوي؛

دوی چې بېخي ډېر وځورېږي، بېخي يې زړونه ډک شي او خبره تر زغم
واوري، د غرو سرو ته خېژي، هلته داسې کوکې وهي چې غرونه ورسره
رېږدي

ددې لپاره چې يو څوک وگورئ، چې مړ دی که ژوندی، نو نبض او تنفس
يې مه گورئ؛ بلکې شرف او وجدان يې وگورئ

مرغی چې د بنکاري له ټوپک وډار شوه، هغه له لورې مري

د رهبري لومړی اصل دا دی چې لوېدلی ملت له ځان سره را پورته کړي، که
ملت نشي راپورته کېدای، نو ته ور ټيټ شه!

زما درد يوازېتوب ندى

بلکې د هغه ملت مرگ دى چې په گدايي يې قناعت کړى

بې وسي يې صبر او د شونډو په سر دا حماقت د خداى (ج) حکمت گڼي

...!!!

لاس مې د گل بوى ورکاوه، زه يې د گلانو د را شکولو په جرم محکوم کړم،
خو هېچا فکر ونه کړ، چې بنايي ما د گل کوم نيالگى کښولى وي

آزادى ته د رسېدو له پاره، د يوه انسان رسالت په کتار کې درېدل نه، بلکې د
کتار له منځه وړل دي

پوهېږم، په هغه شېبه کې چې د حاکم ستر روح گوزار ورکوي، ترڅو ټول
بشریت په دوه مخالفو ډلو ووېشي، زه به د عادي خلکو تر څنگ يم

بي رحمه مشر بدلپري، ترڅو بل مشر بي رحمه شي

مورن نبايد خلکو ته ورشو او ووايو: مورن راغلي يو، ترڅو تاسو تر خپلو
وزرونو لاندې ونيسو او بپوزله پالنه وکړو يا خپله پوهه تاسو ته در وښايو، له
لومړنيو مسايلو څخه ستاسو فرهنگ او ناپوهي او ستاسو تپروتني تاسو ته در
په گوته کړو، پر ځای يې بايد په څپر نه ورکونکي ذهن او کمينه روح سره، د
خلکو د علم او پوهې له سترې سر چينې څخه گټه واخلو

هغه ورځ زما اختر دی، چې د بزگر (دهقان) د يوه کال زيار او زحمت د
پاچا د يوي ماښامنی لگښت نه وي

د انسانانو له نظر سپيان گټور او وفادار حيوانات دي، خو د لېوانو له نظره
سپيان هغه لېوان دي، چې غلامی ته يې غاړه ايښي، ترڅو آرامه او هوسا ژوند
وکړي

راتلونکي ته هيله من کېدل، غم وينځي

ژوند کووم، حتا که تر ټولو غوره څيزونه هم له لاسه ورکړم، ځکه دا ژوند
کول دي، چې نور غوره څيزونه را ته جوړوي، پرېږدئ هرڅه چې له لاسه
ځي لار دي شي، زه هغه غواړم، چې په عذر او زاريو باندې ککړ نه وي حتا
ژوند هم

آزادي تر ټولو ډېره د هغو کسانو له خوا گوزار خوري، چې هغې ته د رسېدو
له پاره لنډه لار ټاکي

که چېرې د نړيوالې سولې غوښتونکي يو، گډ سوله ايز ژوند نښايي په ځواکمنو
هېوادونو پورې محدود شي

بناغلی ولسمشره! زه دلته د څه ویلو لپاره نه یم راغلی، زه دلته د انسانانو د مساوي او عادلانه حقوقو د تامین لپاره راغلی یم که څوک غواړي چې انقلابي شخصیت جوړ شي اولین شرط یې دادی چې باید دېره مطالعه ولری

ټول خلک چې سهار له خوبه پاڅي خپل ویننتان سموي خو خپلو زړونو ته د هیچا وریام نه وي

دا خواشینونکی حالات وي که ملگری مو نه درلود خو که دوښمن مو نه درلود رښتینی نه یاست

پرېږدی چې نړی لومړی تاسې بدل کړي، بیا به تاسو نړی بدله کړی

که په یوه لاره تاسو له ستونزو او مشکلاتو پرته روان یئ او هیڅ کوم خنډ سره
پکې مخ نه یاست؛ ممکن تاسو لاره غلطه کړې وي
زما لپاره د یو عادي انسان ژوند، د نړۍ تر ټولو شتمن سړي سرمایي څخه یو
میلیون ځله غوره دی

زه له غورځیدلو نه وپرېرم خو که څوک پیدا شي چې زما د مرگ وروسته زما
ټوپک اوچت کړي او ډزو ته دوام ور کړي

په خپلو اصولو خپله ژوند وکړئ، هیڅوک حق نه لري چې ژوند مو دروښيي

هر انسان په زړه کې یو حقیقت لري خو مهمه نه ده چې هر چاته دې یې ووايي

خپله ژوند د بریا په لمانځلو نه بلکې د ماتې سره په مبارزه کې تېر کړه
رښتیني انسانان ځان په سټېج نه بلکې عمل کې ښيي

دلته انسان ځان د خپل چاپېریال غلام کړی، دا هر څه باید بدل شي

ته تللی یې او زه دلته یوازې په دې هیله ساه اخلم چې په هرې ساه سره تاته
نږدې کیږم، دا زما ژوند دی

د انقلاب راوستلو لپاره رښتینو او وفادار ملگرو ته ډېره اړتیا وي

چې د نړۍ په هر کونج کې ظلم کيږي هغه احساس کړئ، او د ظلم پر وړاندې
د مظلوم ملگرتيا وکړئ

هغه زړه چې د بې کسۍ له کبله يوازې دی؛ کولای شي هر څه وزغمي

که په دې باور ولرو چې بې مبارزې به ازادې ترلاسه کړو؛ مونږ غلط يو!

د لوړو زده کړو ترلاسه کولو لپاره بايد شرايط اسان شي ترڅو غريبان هم
وتوانيږي چې زده کړې وکړي

شرف لرونکی لوړ رتبه فوځي افسران تل دفتر کې نه وي ناست، بلکې د
جگړې ميدان ته ورځي او له خپل ولس څخه دفاع کوي

ماته ډېر خلک وايي چې ته بيخي بل ډول يې، خو زه حيران يم ولې هغه چاته
چې حقايق سپري بل ډول وويل شي

زما هیله ده او پوهېږم چې زما پای کې پیل دی

د ډېر څه د لاسته راوړلو لپاره باید ډېر څه وبایلې

دا صحتی ده چې پولیس د وطن او ولس څخه دفاع کوي سر یې په لاس کې
اخیستی دی خو ددې نو دا مانا نه ده چې دوي دې د رپړیو واله څخه مفتي
مېوي وړې او سر دې نه خلاصوي

زه له مرگ څخه نه وپریږم خو په داسې هیواد کې به ومرم، چې هلته د قبر
کیندونکي مزدوري د ازادي تر قیمت لوړه ده

يو رښتيني انقلابي هلته خدمت کوي چې ورته اړتيا وي

که په يو وخت کې ازادې او عدالت ون لرم او زه مجبور شم چې له دې دوو
څخه يو انتخاب کړم زه به ازادې انتخاب کړم ترڅو په بې عدالتۍ نيوکه وکړي
شم

انقلاب منډه نه ده چې له پخېدو وروسته به را وغورځي، بايد مونږ يې
غورځېدلو ته اړ کړو

که يو انسان بل انسان ووژني هم انسان پاتې کيږي که څه هم قاتل دی. خو
انسان چې د انسان په وړاندې په غلامۍ ټيټيږي نور نو ورته انسان نه شو
ويلاى

دوى يو گل وژلاى شي خو پسرلى نه

زه چي کله په حقايقو پوه شوم، نو ډاډه شوم چي زما تقدير سفر ده

که مونږ داسی څه/څوک لرو چي د هغه لپاره ژوند کوو، نو باید دهغه د دفاع لپاره مرگ هم و منو

کوم ملک چي تاريخ ته لېوالتيا نه لري حافظه يي کمزوري او مغز يي احساساتي وي. ځکه خو د خپل مشر په ټاکنه کې دوکه کيږي دوي حتی په دې هم نه پوهيږي چي څوک يي کاروي او د څه لپاره يي کاروي؟

ولسونه په وژلو نه ختميږي خو که خلک او ځوانان يي خپل تاريخ هېر کړي؛
ولس يي پخپله ختميږي

که چیرته یو شخص د ټولنیز تکامل لپاره را پورته کیري او د ډېر وخت را په
دېخوا دې ټولنه کې ظلم شتون ولري نو اړ دی چې د غټې حوصلې قوی هوډ
او ارادې ترڅنګ ژوره هم مطالعه ولري

د هر چا سره مو چې بڼه یا بد کول؛ په دې تمه یې مه کوی چې انسان مې ویني
بلکې یوازې دا فکر وکړئ چې خدای مې ویني او یو وخت ورسره خامخا مخ
کېرم

دولتي دنده او اداري کارونه کولای شي چې یو انقلابي خوښوونکی، بې فکره
او فاسد کړي

سپې لومړی لېوه وو خو کله چې یې د تمې ځنځیر په غاړه کړ نو سپې شو

هغوي چي د واکمنو او او مشرانو لخوا وظيفي تر لاسه کوي؛ هيڅکله د انقلاب
ملا تر نه کوي

د يو عادي انسان په حيث که ملگري ونه لري تاسف خای دی خو د يو مبارز
په حيث که دوښمنان ونه لري نو دا مانا چي ته يو محافظه کاره شخص يي!

يو انقلابی يا مر کيري او يا هم بريالی کيري دريمه لار (ناکامي) نه لري څوک
چي دريپمي لاري ته ووتل هغه مبارز نه دي

چرته چي ازادي نه وي هلته انسانيت هم تر پخبنو لاندي کيري

کله دي چي د دوښمن په غاړه کې وسله وي او خبرو ته نه درسره کيني بيا بايد
ته هم ورسره وسلوال انقلاب شروع کړي

په زړه کې دومره درد لرم که ويې وایم ژبه به مې وسوزيږي

په خبرو يې سر نه خلاصیږي پاڅېره په عمل کې يې ورته ثابت که

دا نړۍ نصیحتونو ته اړتیا نه لري بلکې یوه قوي مشر او انقلاب ته اړتیا لري
ځکه احمقان په خبره نه پوهیږي

هغه خلک چې د دنیا کې یوازې دځان لپاره ژوند کوي له هغو خلکو سره هیڅ
توپیر نه لري چې دې نړۍ کې نشته او مړه دي

د جاهل قوم خپرخواه جوړېدل هم د خودکشی یو ډول دی

ستعمار په ماتې باندي محکوم دی

د استعمار د درجي په لوړېدو سره هره شپبه د انقلاب حس پياوړی کيږي

سکوت هغه استدلال دی چې بله مانا ورکوي

مغرور اوسه او تل مسکا کوه! پريږده چې خلک ستا د غرور او موسکا علت
پسې ورگرځي

زمونږ بايد هره ورځ په مبارزه کې تېره شي ترڅو د انسانيت سره خپله مينه
ثابته وساتو

راځئ تل رښتيني او وفادار ووسو او ناشوني کارونه وکړو

که مو پيدا کړل چې ټولنه له چا/څشي ډېره خوږيږي نو همدا يې اصلي
ناروغي ده

که چري ته يو انقلابي وي په يوځای له دوو شپو ډېر وخت تېرول کمعقتوب
دی

زما لپاره رښتيني ملگري او مبارز هغه دی چې د انسانيت ستونزه او مشکلات
خپله شخصي ستونزه وگڼي

زما په اند تاسو به ټول پوهېږئ چې دې نړۍ کې هر څه چې شته دي يو قيمت
لري د ازادۍ قيمت مرگ دی او زه په خپل مرگ هم ددې قيمت اداکولو ته تيار
يم

کله چې دولت بې انصافه شي نو ظلم او جبر د ضالمانو له خوا څخه شروع
شي

چې کوم هيواد کې په کومه خاوره کې په کوم قوم باندې ظلم کيږي هلته
مزاحمت فرض دی

که ته چرته انقلابی وی په هرچا باور مه کوه ان په خپل سیوري هم

که چرته ته یو انقلابی وی نو تل وینس ووسه ځکه هر ځای کې دې د نیولو
خطر شته

څارنوال: په السوادور کې دې څه کول

چه گوارا: لمر ته مې بدن گرمولولو

څارنوال: نو بیا دې د پارلمان ودانۍ ولې ونړوله

چه گوارا: ځکه چې زمانه یې د لمر وړانګې پناه کړې وې

پای

CHEGUEVARA.COM

HEY-CHE.COM

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**